

ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Etikos kodeksas (toliau – Kodeksas) nustato pagrindinius elgesio principus ir standartus, skatinamas vertybes bei verslo principus *AB Artea bankas* (toliau – **Bankas**) ir jos patrunuojamose įmonėse (toliau – **Grupės įmonės**) (toliau – Bankas ir Grupės įmonės kartu – **Grupė**).
- 1.2. Kodekso reikalavimai taikomi visiems Banko ir Grupės įmonių darbuotojams, nepriklausomai nuo užimamų pareigų, taip pat valdymo ir Kolegialių organų nariams, kitiems Banko ar Grupės įmonių vardu veikiantiems asmenims (toliau – „**Darbuotojai**“, „**Asmuo**“ arba „**Mes**“).
- 1.3. Pagrindinės Banko bei Grupės įmonių vertybės išreiškia tai, kuo Mes tikime, parodo, ką turime geriausio bei lydi mus visoje mūsų veikloje.
- 1.4. Įtvirtindami elgesio su kolegomis, bendravimo su klientais, verslo partneriais, priežiūros ir kitomis valstybės institucijomis (jų atstovais), bei kitomis, Grupe suinteresuotomis šalimis, principus, tikimės, kad Banko, Grupės įmonių darbuotojai bei kitos susijusios šalys jais vadovausis ir tai padės kurti tvirtus ir ilgalaikius tarpusavio ryšius, užtikrins skaidrią verslo aplinką Grupėje, skatins aukštus etikos standartus atitinkantį elgesį bei sąžiningo elgesio su klientais kultūrą Grupėje, kvies aiškiau suvokti savo vykdomos veiklos rizikas, laikytis teisės aktų reikalavimų bei Grupės vidaus taisyklių. Taip pat, tai leis suprasti, ko mūsų akcininkai, verslo partneriai, klientai bei kitos suinteresuotos šalys gali tikėtis iš Banko bei Grupės įmonių darbuotojų, bei kokie lūkesčiai gali būti darbuotojų dirbančių Grupėje.
- 1.5. Įsipareigojimas vadovautis Kodeksu ir jame pateiktų taisyklių laikymasis yra viena esminių bendradarbiavimo ir darbo santykių sąlygų Grupėje.

II. GRUPĖS ETIKOS PRINCIPAI IR GAIRĖS

Etikos principai apibendrina, kaip vykdydami veiklą elgiamės su savo Darbuotojais, klientais, verslo partneriais, viešųjų įstaigų atstovais. Principų laikymasis leidžia Bankui bei Grupės įmonėms formuoti tvarų verslą. Siekdami skatinti aukštus etikos standartus atitinkantį elgesį, ir išlaikyti tvirtą bei patrauklią darbo aplinką, Mes taikome šiuos principus:

2.1. Atsakomybė

- 2.1.1. Teikdami paslaugas laikomės susitarimų bei įsipareigojimų. Bankas ir kiekviena Grupės įmonė atskirai, atsižvelgia ne tik į verslo, bet ir į aplinkos apsaugos, socialinius bei valdysenos aspektus. Skiriame didelį dėmesį poveikio aplinkai mažinimo klausimams ir įsipareigojimų vykdymui, patikimų ir prieinamų paslaugų užtikrinimui, taip pat aktyviai skatiname visus Darbuotojus prisidėti formuojant Grupės kultūrą. Savo profesinę veiklą grindžiame asmenine atsakomybe už sprendimų ar veiklos rezultatų pasekmes ir elgiamės taip, lyg rezultatas priklausytų tik nuo kiekvieno iš mūsų.

2.2. Profesionalumas

- 2.2.1. Banko ir Grupės įmonių veiklą Mes vykdomė laikydamiesi teisės aktų, gairių, Banko ir Grupės įmonių dokumentuose nustatytų reikalavimų bei Grupės vertybių, todėl

kiekvienas Darbuotojas privalo būti susipažinęs su teisės aktais, reglamentuojančiais jo darbinių funkcijų vykdymą bei vadovautis jais savo kasdieniame darbe.

- 2.2.2. Savo pareigas vykdomė profesionaliai, rūpestingai ir stropiai.
- 2.2.3. Siekiame veiksmingai suvaldyti kylančias rizikas bei užtikrinti efektyvią vidaus kontrolę ir valdymo struktūrą, todėl nuolat tobulėjame ir mokomės.

2.3. Pagarba ir pasitikėjimas

- 2.3.1. Mūsų tarpusavio santykiai grindžiami pasitikėjimu, sąžiningumu, draugiškumu, taktiškumu ir mandagumu. Su kolegomis elgiamės pagarbiai, laikomės sąžiningos konkurencijos bei profesinio solidarumo principų, esame paslaugūs vienas kitam profesinėje veikloje, dalinamės darbui naudinga informacija, bendradarbiaujame.
- 2.3.2. Savo veikloje esame objektyvūs, priimame sprendimus vadovaujantis aiškiais vertinimo kriterijais, vengiame interesų konfliktų, asmeniškumo, emocijų, atsižvelgiame į ekspertų / specialistų nuomonę bei kitus objektyvius veiksnius.
- 2.3.3. Veikiame tik suteiktų įgaliojimų ribose, neviršydami savo kompetencijos.
- 2.3.4. Pastebėjimus ir savo nuomonę išsakome korektiškai, nežeminame kitų, stengiamės tarp kolegų kurti tik draugiškus darbo santykius, užkertant kelią galimiems konfliktams.
- 2.3.5. Gerbiame kitų privatų gyvenimą, pažiūras, įsitikinimus, psichologinį saugumą ir fizinį neliečiamumą.
- 2.3.6. Banke bei Grupės įmonėse kuriame tokią darbo aplinką, kurioje darbuotojas ar darbuotojų grupė nepatirtų priešiško, neetiško, žeminančio, agresyvių, užgaulių, įžeidžiančių veiksmų.
- 2.3.7. Bet koks smurtas ir priekabiavimas Grupėje yra draudžiamas ir Grupė imasi veiksmų, kad tai nevyktų.
- 2.3.8. Laikydami visuotinai pripažintų gero elgesio taisyklių, savo išvaizda, kalba ir elgesiu rodome pavyzdį kitiems bei nuolat rūpinamės Grupės reputacija bei įvaizdžiu.

2.4. Orientacija į klientą

- 2.4.1. Bankas ir Grupės įmonės turi pareigą veikti geriausiais kliento interesais. Siekiame sukurti produktus ir paslaugas, atitinkančius klientų poreikius.
- 2.4.2. Skatiname sąžiningo elgesio su klientais kultūrą. Kurdami produktus ir paslaugas, priimdami sprendimus, kurie turės įtakos klientams, atidžiai juos įvertiname per sąžiningo elgesio su klientais prizmę.
- 2.4.3. Mūsų santykiai su klientais, partneriais, priežiūros bei kitų Valstybės institucijų atstovais yra grindžiami pagarba, sąžiningumu, profesionalumu, teisingumu, įsipareigojimų laikymusi bei derybų prieš teisinius veiksmus pirmumu.
- 2.4.4. Visas klientų pretenzijas ir skundus nagrinėjame atsakingai, profesionaliai, veiksmingai ir laiku. Problemas, kurias galime išspręsti čia ir dabar, sprendžiame nedelsdami.
- 2.4.5. Teikdami paslaugas atsakingai taikome tinkamo klientų pažinimo procedūras (šiam tikslui surenkame tam tikrą kiekį informacijos) siekdami pažinti savo klientus ir tinkamai įvertinti jų finansinę padėtį.
- 2.4.6. Imamės Banko bei Grupės įmonių vidaus teisės aktuose nustatytų priemonių užtikrinant, kad nebūtų sudarytos sąlygos klientų finansiniams, pinigų plovimo ar kitokiems nusikaltimams įvykti ir esant reikalui pranešame apie tai tiesioginiam

vadovui ir (arba) Vyriausiajam atitikties pareigūnui (Grupės įmonėse – atitikties funkciją užtikrinančiam darbuotojui).

- 2.4.7. Užtikriname klientų, partnerių, viešųjų įstaigų atstovų informacijos / duomenų saugumą ir tinkamą jų panaudojimą bei tvarkymą vadovaujantis *Asmens duomenų tvarkymo banke tvarka bei Grupės įmonių asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančiais vidaus dokumentais*.
- 2.4.8. Klientus vertiname vienodai, nepriklausomai nuo jų tautinių, rasinių, socialinių, religinių, amžiaus skirtumų, o santykius su klientais grindžiame abipuse pagarba ir tolerancija.
- 2.4.9. Teikiame kokybiškas paslaugas klientams, todėl nuolat keliame savo kvalifikaciją bei geriname teikiamų paslaugų kokybę.
- 2.4.10. Skiriame reikiamą dėmesį tam, kad Grupėje dirbtų aukštus etikos ir sąžiningumo standartus atitinkantys Darbuotojai, kurie rezultatų siektų su klientais elgdamiesi sąžiningai.
- 2.4.11. Teikdami paslaugas Grupės Darbuotojams bei asmenims, su jais susijusiems giminytės, svainystės, turtiniais ar verslo ryšiais, nesuteikiame privilegijų gauti kokią nors išskirtinę naudą dėl šių ryšių.

2.5. Asmens duomenų bei konfidencialios informacijos apsauga

- 2.5.1. Darbo sutarties galiojimo laiku ir pasibaigus darbo santykiams privalome užtikrinti mums žinomos darbo metu gautos Banko bei Grupės įmonių informacijos, įskaitant patikėtus asmens duomenis, konfidencialumą ir saugumą.
- 2.5.2. Kiekvienas esame atsakingas už atsargumo priemonių, susijusių su neteisėtu disponavimu ir konfidencialios informacijos (įskaitant patikėtus asmens duomenis) atskleidimu, iškraipymu ar praradimu, taikymą.
- 2.5.3. Mums žinomą Banko bei Grupės įmonių informaciją, įskaitant, bet neapsiribojant informaciją apie Banko bei Grupės įmonių darbuotojus, veiklos žinias, žmogiškųjų išteklių valdymo informaciją, verslo planus, finansinę informaciją, procesus, operacijas, rezultatus, strategijas, informacines technologijas bei sistemas, Grupės klientus, jų finansinę padėtį, atliekamas operacijas, bei kitą:
 - 2.5.3.1. naudojame tik darbo funkcijai vykdyti;
 - 2.5.3.2. neperduodame ir/ar neatskleidžiame tretiesiems asmenims, išskyrus, asmenis, kurie veikia Banko ar Grupės įmonių vardu, Banko arba Grupės įmonių naudai (konsultantai, atstovai, tarpininkai, paslaugų teikėjai ir pan.), jeigu jie yra atitinkamai sudarę su Banku ar Grupės įmone susitarimą dėl konfidencialios informacijos naudojimo;
 - 2.5.3.3. naudojame ir skelbiame tik vadovaudamiesi Banke ir Grupės įmonėse patvirtintais vidaus teisės aktais, kurie reglamentuoja asmens duomenų apsaugos, konfidencialios informacijos užtikrinimo ir atskleidimo tvarką.

2.6. Bet kokios korupcijos arba kyšininkavimo netoleravimas

- 2.6.1. Grupėje griežtai draudžiamos ir netoleruojamos bet kokios korupcijos formos, įskaitant (tačiau neapsiribojant vien tik išvardytais dalykais) kyšininkavimo, papirkimo, prekybos poveikiu, sukčiavimo, dokumentų klastojimo, pinigų plovimo, piktnaudžiavimo pareigomis ir / ar kitų korupcijos formų. Nė vienas asmuo negali tiesiogiai ar netiesiogiai prašyti, duoti ar priimti kokių nors asmeninių mokėjimų, dovanų arba gauti naudos mainais už priimtus palankius sprendimus Banko ir (arba) Grupės įmonių vardu.

2.7. Skaidrus dovanų, pramogų arba paslaugų teikimas ir priėmimas

- 2.7.1. Grupėje Mes nepriimame ir patys neteikiame vertingų dovanų, paslaugų, pramogų ir kitų naudų, kurios dovanos gavėjui arba jo artimiesiems duoda finansinę ar nefinansinę naudą.
- 2.7.2. Galime priimti ir dovanoti tik reprezentacines ir (arba) nedidelės vertės simbolines dovanas, kurios atitinka įprastą verslo ar tarptautinę praktiką.
- 2.7.3. Visais atvejais, net ir simbolinės dovanos priėmimas negali pažeisti ar įtakoti Darbuotojų objektyvumo ir veiksmų laisvės bei negali sukurti netinkamo įsipareigojimo arba lūkesčių dovanos davėjui.
- 2.7.4. Daugeliu atveju, ne tiek svarbi dovanų vertė, kiek tinkamas elgesys atsiradus faktiniam ar numanomam dovanos davėjo ir jos gavėjo santykiui. Jei dovanos priėmimas sukeltų bent abejonę, kad dėl dovanos priėmimo tarp Darbuotojo, kliento, verslo partnerio, viešojo sektoriaus atstovo ar kito trečiojo asmens gali kilti interesų konfliktas, dovanos būtina atsisakyti.

2.8. Sąžininga konkurencija

- 2.8.1. Grupėje nevykdome ir netoleruojame veiksmų, kurie kelia grėsmę sąžiningai konkurencijai ar daro žalą klientams. Savo veikloje taikome tik sąžiningos ir etiškos konkurencijos verslo metodus.

2.9. Interesų konfliktų vengimas

Grupėje Mes siekiame užkirsti kelią interesų konfliktams, kurie galėtų turėti įtakos nešališkam sprendimų priėmimui ar darbui. Banke ir Grupės įmonėse yra keli interesų konfliktų valdymo aspektai:

- 2.9.1. Laiku ir tinkamai deklaruojame savo privačius interesus, kaip numatyta Banko ir Grupės įmonėse vidaus teisės aktuose.
- 2.9.2. Apie atsiradusį galimą interesų konfliktą ar situaciją, kuri gali trukdyti nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti savo pareigas nedelsiant pranešame savo tiesioginiam vadovui arba Vyriausiajam atitikties pareigūnui (Grupės įmonėse – atitikties funkciją užtikrinančiam darbuotojui).
- 2.9.3. Nusišaliname nuo sprendimų ir pareigų, kurios suteiktų neleistiną asmeninę, finansinę ar kitokią naudą man ar mano artimiesiems asmenims. Darbo laiką, priemones, finansinius, materialinius išteklius naudojame tik tiesioginėms darbo pareigoms atlikti.
- 2.9.4. Siekiant išvengti interesų konfliktų kreditavimo srityje, Grupėje yra reglamentuotas skolinimas Banko vadovams bei skolinimas su Banku susijusiems asmenims.
- 2.9.5. Bankas bei Grupės įmonės sandorius su susijusiomis šalimis sudaro tik rinkos sąlygomis, t. y. laikantis „ištiesios rankos principo“.
- 2.9.6. Darbuotojams draudžiama, pasinaudojant iš klientų ar kitų neviešų šaltinių sužinota viešai neatskleista informacija, darančia įtaką finansinių priemonių kainai arba klientų ketinimais sudaryti tam tikrus sandorius vertybinių popierių biržoje, atlikti veiksmus, kuriais būtų siekiama darbuotojo ar kitų trečiųjų asmenų naudos. Banko darbuotojams yra taikomi tam tikri ribojimai dėl jų vardu sudaromų sandorių vertybinių popierių biržoje.
- 2.9.7. Bankas ir (arba) Grupės įmonės gali nustatyti veiklos apribojimus asmenims, kurių profesinė veikla apima veiklą už Grupės ribų. Darbuotojai privalo informuoti ir gauti išankstinį tiesioginio vadovo ir aukštesnio padalinio vadovo sutikimą dėl darbo santykių (visu ar dalimi etato), kurie nesusiję su Banku ar Grupės įmonėmis, vertimosi bet kokių verslu, taip pat dėl buvimo kitos įmonės valdymo organo nariu (pavyzdžiui, Stebėtojų tarybos ar Valdybos ir kt.).

- 2.9.8. Bankas ir Grupės įmonės nedalyvauja politinėje veikloje, neremia ir nesitiki jokios paramos iš politinių partijų, organizacijų ar politiškai pažeidžiamų (paveikiamų) asmenų, tačiau neriboja savo darbuotojų politinės ir visuomeninės veiklos. Prieš dalyvaudami tokioje veikloje, keldami savo kandidatūrą rinkimuose, vadovaudami rinkiminei kampanijai ar kitaip prisidedami prie organizacijos ar partijos vykdomos veiklos, turite informuoti savo tiesioginį vadovą ir aukštesnio padalinio vadovą, taip pat aiškiai atskirti tokius veiksmus nuo profesinės veiklos ir atsakomybės bei vykdomų tiesioginių pareigų Banke ir Grupės įmonėse.

2.10. Lygybė ir nediskriminavimas

- 2.10.1. Puoselėjame sąžiningą elgesį bei lygias įdarbinimo, atlygio, augimo ir darbuotojų karjeros galimybes, nepaisant jų etniškumo, religijos, politinių pažiūrų, lyties, amžiaus, tautybės, kalbos, seksualinės orientacijos, vedybinio statuso, neįgalumo arba kitų veiksnių. Netoleruojame diskriminacijos, smurto ir priekabiavimo arba nesąžiningo elgesio.

2.11. Atvira ir skaidri komunikacija

- 2.11.1. Esame atidūs ir objektyvūs, teikiame naujausią teisingą informaciją apie produktus, paslaugas bei jų kainą, laiku vykdome pažadus.
- 2.11.2. Priežiūros bei kitoms Valstybės institucijoms teikiame tikslią informaciją ir reikiamu metu.
- 2.11.3. Niekada nekritikuojame kolegų ir/ar padalinių bei esame korektiški išsakydami savo nuomonę apie Banką bei Grupės įmones.
- 2.11.4. Bendraudami su žiniasklaida pateikiame tik oficialiai patvirtintą, faktus atitinkančią, objektyvią informaciją. Banke už ryšius su žiniasklaida yra atsakingas Pardavimų, rinkodaros ir komunikacijos departamentas, o Grupės įmonėse - rinkodaros ir komunikacijos funkcijas vykduojantys darbuotojai. Darbuotojai gali atsakyti į žiniasklaidos atstovų klausimus tik savo kompetencijos ribose ir tik pasikonsultavę su šioje dalyje nurodytais atsakingais Grupės padaliniais (darbuotojais).

2.12. Pranešimai apie netinkamą elgesį ir teisės aktų pažeidimus

- 2.12.1. Siekdami užtikrinti Kodekso nuostatų įgyvendinimą, pažeidimų prevenciją, skaidrumą ir pasitikėjimą, Bankas bei Grupės įmonės sudaro sąlygas ir skatina Darbuotojus informuoti apie neetišką elgesį, įtariamus ar įvykusius Kodekso, vidinių ir išorinių įstatymų, kitų teisės aktų pažeidimus, korupcinio pobūdžio ar su nelegalia veikla susijusius incidentus.
- 2.12.2. Banke bei Grupės įmonėse visi darbuotojai nesibaiminant neigiamų pasekmių, informaciją apie pažeidimus gali pateikti tiesiogiai savo tiesioginiam vadovui, aukštesnio padalinio vadovui arba Vyriausiajam atitikties pareigūnui (Grupės įmonėse – atitikties funkciją užtikrinančiam darbuotojui).
- 2.12.3. Norėdami pateikti pranešimą (taip pat ir anoniminių), galite tai padaryti Banko intranete esančiu kanalu „Pranešimas apie pažeidimus Vyriausiajam atitikties pareigūnui“. Banko/ Grupės įmonių veiklos partneriai ir kiti suinteresuoti asmenys apie bet kokius esamus ar galimus teisės aktų ir (arba) Kodekso pažeidimus gali pranešti Banko interneto skiltyje „Praneškite apie įstatymų, sukčiavimo bei etikos pažeidimus“. Nepriklausomai nuo pateikimo būdo, gauti pranešimai bus išnagrinėti sąžiningai, rūpestingai ir nuodugniai.
- 2.12.4. Užtikriname, kad dėl pateikto pranešimo jūs nepatirsite jokių neigiamų pasekmių, bei užtikrinsime jūsų asmeninių duomenų saugumą ir konfidencialumą.

III. ATSAKOMYBĖ PAŽEIDIMŲ ATVEJU

- 3.1. Bankas bei Grupės įmonės netoleruoja Kodekso pažeidimų ir imasi veiksmų kiekvieno darbuotojo, kuris pažeidžia Kodekso reikalavimus, atžvilgiu. Kodekso reikalavimų nesilaikymo atveju, gali būti taikoma Banko ir Grupės įmonių vidaus teisės aktuose ir (ar) Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatyta atsakomybė.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 4.1. Kodeksas reglamentuoja itin svarbius Banko ir Grupės įmonių veiklai procesus. Netinkamas Kodekso įgyvendinimas gali turėti rimtą poveikį tiek Banko, Grupės įmonių ar visos Grupės veiklai.
- 4.2. Įgyvendindami Kodeksą, privalome laikytis ypatingai didelio rūpestingumo bei atidumo.
- 4.3. Visi turime būti susipažinę su Kodeksu ir vadovautis juo kasdien atliekant savo darbo funkcijas, bendraujat ir bendradarbiaujant su klientais, kolegomis, verslo partneriais, priežiūros institucijomis, kitomis suinteresuotomis šalimis.
- 4.4. Kiekvienas darbuotojas privalo susipažinti su Kodeksu Banko administracinėje informacinėje sistemoje (AIS) arba kitu Banko bei Grupės įmonių vidaus dokumentuose nustatytu susipažinimo su vidaus dokumentais būdu.
- 4.5. Jeigu dėl Kodekso nuostatų kyla abejonių arba klausimų, ar tam tikras įvykis gali būti laikomas Kodekso ar atitinkamų taisyklių pažeidimu, prašykite savo tiesioginio vadovo, aukštesnio padalinio vadovo arba Vyriausiojo atitikties pareigūno (Grupės įmonėse – atitikties funkciją užtikrinančio darbuotojo) patarimo ar pagalbos.
- 4.6. Kaip laikomasi Kodekso nuostatų vertina Banko bei Grupės įmonių įvairaus lygmens vadovai, taip pat atitikties ir vidaus audito funkcijų darbuotojai. Vadovaujamosi tokia schema:
- 4.6.1. Banko bei Grupės įmonių įvairaus lygmens vadovai yra atsakingi už tai, kad jų pavaldume esantis darbuotojas susipažintų su Kodeksu, taip pat, vadovavimasis Kodeksu yra aptariamas vertinamųjų pokalbių metu;
- 4.6.2. Banko Atitikties departamento atsakingi darbuotojai (Grupės įmonėse – atitikties funkciją užtikrinantis(-ys) darbuotojas(-ai)) vykdydami Kodekso laikymosi stebėseną, atlieka atskirų sričių žinių testavimą bei apibendrina gautus rezultatus;
- 4.6.3. Banko Vidaus audito tarnyba vertina vadovavimosi kodeksu rezultatus bei teikia rekomendacijas Bankui ir (ar) Grupės įmonėms;
- 4.6.4. Kodeksas pilna apimtimi skelbiamas viešai Banko interneto svetainėje. Kodekso peržiūrą kartą metuose atlieka Banko Atitikties departamentas. Kodeksą bei jo pakeitimus tvirtina Banko Stebėtojų taryba.